

Проект GIZ: Підтримка сталого виробництва та використання біомаси в Україні

Семінар "Доступ до ринку біопалива ЄС: практичні рекомендації з сертифікації сталості біомаси для українських виробників та трейдерів"

Одеса – 5 липня 2012

Звіт з семінару

5го липня 2012 GIZ, у співпраці з Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) та за підтримки AgriEvent, було проведено семінар з сертифікації сталості біомаси у контексті Директиви ЄС з відновлювальних джерел енергії (ДВДЕ 2009/28). Близько 40 представників бізнесу, уряду та інших інституцій обговорили досвід з сертифікації сталості, проаналізували переваги та перепони сертифікації сталості в Україні.

Метою семінару було

- ⇒ прояснити вимоги ЄС щодо сталого виробництва та сертифікації біомаси;
- ⇒ надати найновішу інформацію стосовно відповідних регуляторних процесів у Європейському Союзі та країнах-членах ЄС;
- ⇒ сприяти обміну досвідом з питань сталого виробництва та сертифікації біомаси;
- ⇒ проаналізувати переваги та проблемні моменти, які виникають при проходженні сертифікації для українських виробників та трейдерів та обговорити можливі варіанти їх вирішення.

Попит на ріпак в ЄС збільшиться, оскільки країни-члени ЄС намагаються досягти загальної цілі споживання відновлювальних джерел енергії у 20% до 2020 року. Це відкриває нові можливості для України, яка вже зараз є другим постачальником ріпаку до ЄС. Сировина, що імпортується до ЄС з метою виробництва біопалива має відповідати певним критеріям сталості.

Учасникам семінару надали огляд критеріїв сталості Директиви та використання схем сертифікації в Україні, як інструменту для підтвердження відповідності. У своїй вступній презентації Мартіна Геблер, координатор проекту GIZ, також представила стан впровадження ДВДЕ в ЄС. Юлія Огаренко з ІЕД проінформувала учасників, що більшість з критеріїв сталості вже відображено в українському законодавстві. Однак, контроль за виконанням національного законодавства часто є досить слабким.

Олексій Зюков, Провідний аудитор (SGS Україна), представив свій багатий досвід проведення аудиту в рамках системи ISCC в Україні. Він підкреслив, що документація виробничих процесів компанії є визначальною для успішного проходження аудиту. Іншим важливим аспектом для першого пункту збору (first gathering point - FGP), як одиниці сертифікації, є наявність якісної системи внутрішнього управління та контролю, що дає змогу ефективно контролювати базу постачання.

Оксана Галушко представила досвід з сертифікації сталості компанії Бунге Україна. Компанія пройшла сертифікацію в рамках системи ISCC як перший пункт збору та трейдер. Вона підкреслила, що ефективне співробітництво між FGP та фермерськими господарствами є необхідним для успішного проходження сертифікації. Зокрема, дуже важливо чітко пояснити фермерським господарствам, що саме від них вимагається, тобто, які документи мають бути наявними та які управлінські практики вони мають наслідувати.

Системи сертифікації сталості в рамках ДВДЕ можуть охоплювати різні критерії, які стосуються екологічної, соціальної та економічної складової сталості. Учасники проаналізували чотири приклади виробництва та торгівлі біомасою. Учасники визначили, чи відповідає кожен окремий приклад певним критеріям сталості та склали список необхідної для підтвердження документації. Потім результати переглянув аудитор Олексій Зюков. Під час дискусії різні учасники зазначили, що досить складно документувати категорію землекористування, оскільки електронний кадастр ще не повністю розроблено, а офіційні документи отримати від державних органів складно. Щодо соціальних прав, фермерські господарства висловили занепокоєння стосовно вимог щодо робочих годин, оскільки понаднормова робота може бути необхідною у зв'язку із сезонністю роботи. Протягом збору врожаю, наприклад, години роботи можуть перевищити мінімально допустимі, що визначені стандартом. Іншим проблемним аспектом є встановлення водозахисних зон. Схоже, що з цього питання українське законодавство є значно вимогливішим за стандарт ISCC. З'ясувалося, що у таких випадках національне законодавство завжди має вищу силу.

Коллективний SWOT-аналіз, проведений учасниками, продемонстрував, що Україна має потенціал позиціонувати себе на міжнародному ринку, як постачальника сталої сировини. Однак, на даний момент бракує необхідної інформації щодо вимог ринку та досвіду для виконання вимог сертифікації.

Сертифікація сталості створює наступні **можливості** для українських виробників:

- конкурентна перевага сертифікованих виробників над несертифікованими (очікування щодо постачання продукції вищої якості за кращими цінами);
- у результаті поліпшення управлінських практик більш стабільна робота компанії на ринку.

Було визначено наступні **загрози**, що перешкоджають виконанню вимог сталості:

- політична та економічна нестабільність;
- нестача підтримки від державних органів.

Українські виробники та трейдери мають наступні **сильні сторони** для виконання вимог сталості на ринку ЄС:

- значна кількість доступних земель;
- родючі ґрунти.

Українські виробники та трейдери мають наступні **слабкі сторони**, що можуть ускладнити виконання вимог сталості:

- застаріле обладнання та активи;
- українським виробникам та трейдерам бракує мотивації для впровадження критеріїв сталості; вони більш орієнтовані на короткострокові цілі та прибуток;
- невідповідність законодавчим вимогам;
- фальсифікація даних.

Семінари відбуваються в рамках проекту GIZ "Підтримка сталого виробництва і використання біомаси в Україні". Всі презентації з семінару можна завантажити зі сторінки проекту http://www.ier.com.ua/en/biomass_project/. Щоб отримати найновішу інформацію про нашу діяльність, будь ласка, відвідайте сторінку проекту, або звертайтеся за контактами:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Martina Gaebler
martina.gaebler@giz.de
Phone: +49 61 96 79 -6501
Postfach 5180
65726 Eschborn, Germany

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД)

Юлія Огаренко
ogarenko@ier.kiev.ua
тел: +38 (044) 4584850
вул. Рейтарська 8/5-А,
Київ, 01034, Україна
ogarenko@ier.kiev.ua